

zemi a zemské fondy právě tak, jako finanční prokuratura stát a fondy státní. Z toho však plyne, že jest zemská správní komise úřadem, nikoli právníkou osobou. Též z označení žalované strany »zemská správní komise« nelze dovozovati, že žaloba směřuje proti zemi nebo proti zemskému fondu, zastoupenému zemskou správní komisí. Nejde tu jen o nesprávné označení žalované strany, nýbrž o to, má-li strana žalovaná procesní způsobilost. Poněvadž úřad tuto způsobilost přiznati nelze, jest usnesení druhé stolice odůvodněno.

Čís. 1835.

Zákony ze dne 25. února 1920, čís. 144 sb. z. a n. o závodních a revírních radách při hornictví a čís. 145 sb. z. a n. o hornických rozhodčích soudech.

Závodní rady (mzdové výbory) jsou nepominutelnou smírčí stolicí, bez jejíhož zasáhnutí nemůže býti docíleno konečného rozhodnutí hornického rozhodčího soudu.

Prováděcí nařízení ze dne 13. července 1920, čís. 434 sb. z. a n. odporuje ani § 55 ústavní listiny ani zákonu o závodních a revírních radách, ani zákonu o hornických rozhodčích soudech.

Působnost mzdových výborů není obmezena na rozhodování jen takových rozporů mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, při nichž stav, je způsobivší, lze zjistiti na místě samém.

Účast závodních rad (mzdových výborů) jest závazna pro zúčastněné strany.

Z výroku mzdového výboru, že dohody nebylo docíleno, lze se odvolati k hornickému rozhodčímu soudu, jenž rozhodne konečně. Bylo-li docíleno dohody, zaměstnavatel jí však nedodržel, jest na zaměstnanci, by nastoupil pořad práva.

(Rozh. ze dne 12. září 1922, R II 337/22.)

Žalobce, jenž byl zaměstnán déle než 14 dnů na jámě Z., náležející žalované dlušní společnosti, domáhal se zaplacení 2 zmeškaných směn, a to proto, že při podzimní mobilisaci v roce 1921 byl narukován, od závodu dostal nahrazenu jen jednu směnu a že dle kolektivní smlouvy má nárok nejméně na náhradu 3 zmeškaných směn, což prý i závodní rada uznala. Žalovaná strana namítla nepřipustnost pořadu práva, jelikož jde o zaměstnance při hornictví a dle § 2 (3 zák. o závod. a revír. radách při hornictví ze dne 25. února 1920, čís. 144 sb. z. a n. a dle prováděcího nařízení ze dne 13. července 1920, čís. 434 sb. z. a n. patří k úkolům závodních rad dohlédati na provádění a dodržování platebních a mzdových smluv, případně, že mzdové výbory jakožto výkonné orgány v závodní radě mají hdíti nad dodržováním kolektivní smlouvy, o jakýžto případ právě jde v žalobě. Žaloba prý patří tudíž do působnosti mezdního výboru, což něhož možno se odvolati k rozhodčímu soudu hornickému. Soud první stolice zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. Důvody: Soud přiklonil se k názoru, že projednání tohoto sporu patří

na pořad práva a do oboru působnosti řádných soudů. Při tom řídil se úvahou, že zákon o závodních radách jen všeobecně mluví o právu závodních rad, dohlédati na provádění a dodržování platebních a mzdových smluv, naproti tomu prováděcí nařízení v odporu se zákonem zavedlo mzdové výbory a odvolání se těchto k rozhodčímu soudu hornickému, což nemůže míti právní platnost. Než nehledíc ani k tomu, plyne z ustanovení o mzdových výborech jen to, že zamýšleno bylo, aby mzdové výbory rozhodovaly o úkolech a denních mzdách v případě sporu, to jest jediné o výši mzdy a úkolů, jak plyne z posouzení bližších ustanovení v tom směru, že mzdový výbor vyšetřuje nehody na místě samém. V případě, o který se zde jedná, však neběží ani o výši úkolů nebo mzdy, nýbrž jediné o právní otázku, zdali za zmeškanou směnu přísluší odměna, čili nic, a to zajisté nemohou rozhodovati ani závodní rady, tím méně mzdové výbory. Ježto pak z protokolu ze dne 11. ledna 1922 o schůzi závodní rady plyne, že bylo usneseno jen všeobecně, by všem dělníkům, kteří z rozkazu mobilisačního musili nastoupiti vojenskou službu, byla vyplácena náhrada za 3 zmeškané směny, jest jasno, že tento spor ani nebyl předmětem sporu u rozhodčího soudu. Dodatek v protokolu, že, odpoví-li závodní správa záporně, bude závodní radou podána žaloba ke stížnostnímu soudu, nevyjadřuje nic více, než tehdejší právní názor závodní rady. Tím není nikterak právě uvedený spor zahájen již u závodní rady, neb mzdového výboru. **R e k u r s n í s o u d** námitce vyhověl.

D ů v o d y: Žalobce opírá nárok o zaplacení mzdy za 2 zmeškané směny o odstavce VIII. smlouvy zástupců dělnictva uhelných závodů a koksoven se zástupci těžářstev z listopadu 1920, který ustanovuje, že dělník obdrží plat za 3 dny, má-li narukovati k vojenské službě. Nárok žalobcův vyplývá tedy z kolektivní smlouvy a jest jen rozhodovati o tom, zdali k uplatňování nároku přípustným je pořad práva čili nic. Rekursní soud sdílí právní názor stěžovatele, že k rozhodování o tomto návrhu pořad práva je nepřipustným. Zákonem ze dne 25. února 1920, čís. 144 sb. z. a n., byly zavedeny při hornictví závodní a revírní rady. Zákonem ze dne 25. února 1920, čís. 145 sb. z. a n., byly ustanoveny hornické rozhodčí soudy. Tyto zákony ve spojení s nařízením ze dne 13. července 1920, čís. 434 sb. z. a n., a ze dne 12. října 1920, čís. 569 sb. z. a n., obsahují podrobná ustanovení o úkolech dotyčných orgánů, o oboru jejich působnosti a o pořadu stolic. Kromě jiného mají závodní rady dohlédati na provádění a dodržování mzdových a platových smluv. Úkolem revírní rady jest spolupůsobiti při uzavírání kolektivních mzdových a pracovních smluv, projednaných odborovými organisacemi, a bděti nad jejich dodržováním. Do působnosti hornických rozhodčích soudů náleží rozhodovati s konečnou platností o odvolání z výroků závodních rad ve mzdových a platových věcech. Je tedy zřejmo, že k rozhodování v mzdových rozepřích jsou příslušnými orgány, v citovaných zákonech uvedené, a to závodní rady v první stolici a rozhodčí soudy hornické v druhé stolici. Uvedenými zákony jsou tedy zřízeny zvláštní orgány k rozhodování o mzdových rozepřích, a jelikož nelze připustiti, že tyto orgány by mohly o týchž věcech rozhodovati vedle řádných soudů, jest pořad práva vyloučen.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dlužno souhlasiti se stěžovatelem, že, jak praví v dovolací stížnosti, zákon o závodních a revírních radách při hornictví a zákon o hornických rozhodčích soudech (oba zákony ze dne 25. února 1920, čís. 144 a 145 sb. z. a n.) třeba vykládati v jejich souvislosti; vyplývá to z důvodových zpráv ku vládním návrhům těchto zákonu, jakož i ze zprávy výboru sociálně politického a technického, ve kterých se praví, že zákony tyto, výsledek to dohody mezi zástupci organizací hornických, zřízeneckých a majitelů dolu mají býti etapou socialisace v soustavném postupu. Oběma zákony má dle těchto důvodových zpráv za účelem dosažení spokojenosti dělnictva býti mu mezi jiným dána možnost spolu-rozhodovati v otázkách mzdových, a k tomu cíli bylo zákonem č. 144/1920 (§ 2 čís. 3) přikázáno závodním radám hornickým, aby dohlédaly na provádění a dodržování mzdových a platových smluv, a hornickému rozhodčímu soudu bylo předpisem § 2 lit. a) zákona čís. 145/1920 sb. z. a n. uloženo, by s konečnou platností rozhodoval o odvolání z výroků rad ve mzdových a platových věcech. Z toho plyne jednak, že oba zákony se navzájem doplňují, jednak ve věci, o níž tuto jde, a v níž se dle tvrzení žaloby jedná o nároku stěžovatelově na dodržení kolektivní smlouvy mzdové závodní správou jámy Z., náleží rozhodnouti o něm institucím, které jsou dle obou citovaných zákonů k tomu povolány. Žalobce ve věci samé tvrdí, že se obrátil na závodní radu, by rozhodla o jeho žádosti na náhradu 3 zmeškaných směn pro jeho povolání k vojsku při podzimní mobilisaci v roce 1921, poněvadž žalovaná strana tuto jeho žádost zamítla, a dále uvádí, že, když závodní rada své usnesení, jež ve schůzi ze dne 11. ledna 1922 v této věci učinila, a jež znělo v ten rozum, že žalobci přísluší mzda tří zmeškaných směn, oznámila dne 12. ledna 1922 straně žalované, tato, nedovolavši se v zákonité lhůtě 14denní k hornickému rozhodčímu soudu, jen sdělila se závodní radou, že ředitelská konference dala pokyn zaměstnavatelům, aby zaplatili toliko jednu směnu — což se také stalo — a že zbytku se má žalobce domáhati soudně. Z tohoto děje žalobce, vycházejí z názoru, že rozhodnutí závodních rad nejsou vykonatelná, a že zákon — stěžovatel tu patrně má na mysli provádění nařízení vlády ze dne 13. července 1920, čís. 434 sb. z. a n., k zákonu čís. 144/1920 sb. z. a n. — straně, které bylo výrokem závodní rady uloženo plnění, ponechává na vůli, chce-li se k rozhodčímu soudu odvolati čili nikoli — dospívá k úsudku, že v zákoně schází ustanovení, který soud je příslušným k rozhodnutí sporu, když závodní rada vydá sice výrok, ale strana jím dotčená — zde strana žalovaná — nepodá včas odvolání k hornickému rozhodčímu soudu, k němuž odvolati se dle zákona žalobci schází oprávnění. Proto dle názoru stěžovatelova, dokud nebude změněn předpis § 2 o hornických rozhodčích soudech, nezbývá žalobci jiný právní prostředek, než domáhati se svého nároku u řádných soudů, to tím více, poněvadž v uvedených zákonech není řečeno, že závodní (revírní) rady jsou pro spory druhu takového, jako je spor tento, výlučně příslušnými, pročez ani hornické rozhodčí soudy nelze pokládati za výlučnou stolicí pro spory ze smlouvy mzdové. Dokonce není prý zákonem čís. 144/1920 sb. z. a n. vyloučeno, by zaměstnanec neuplatňoval takového nároku proti zaměstnavateli u řádného soudu, aniž by se

byl dříve dovolával rozhodnutí závodní rady. K těmto vývodům stěžovatelovým nelze přisvědčiti, při čemž netřeba blíže se zabývat skutkovými okolnostmi, shora uvedenými, které dle tvrzení strany žalované se sběhly poněkud jinak. Hned z předu dlužno uvést, že jest bezdůvodnou námitka stěžovatelova, že napadeným usnesením byl porušen předpis §§ 94 a 95 ústavní listiny. Dle § 95 ústavní listiny přísluší soudní moc v civilních věcech právních soudům civilním, a to buď řádným, nebo mimořádným a rozhodčím. Takovýmto rozhodčím soudem jest hornický rozhodčí soud, který dle duvodové zprávy ku vládnímu návrhu zákona v něm byl ustanoven jako státní tribunál na místě rozhodčích soudů, zřízených mnohdy úmluvou mezi zájemníky, při nichž šlo více méně jen o soukromé rozhodování. Proto nelze mluvit o porušení cit. § 95 ústavní listiny, ani ustanovení § 94 tohoto zákona ústavního, jenž předpisuje, že soudnictví se vykonává státními soudy. Tím jest zajisté hornický rozhodčí soud, jehož organizace, příslušnost věcná, místní, jakož i řízení před ním (viz prvý odstavec § 94 ústavní listiny) jsou stanoveny zákonem čís. 145/1920 sb. z. a n., a jenž dle § 2 lit. a) tohoto zákona rozhoduje ve věcech mzdových s konečnou platností. Jest pravda, jak míní stěžovatel, že závodní rady, pokud se týče mzdové výbory nejsou dle zákona čís. 144/1920 sb. z. a n. a prováděcího nařízení k němu čís. 434/1920 sb. z. a n. žádným státním orgánem soudním. Jsou dle svého určení institucí samostatných hornických závodů (§ 1 zákona čís. 144/1920 sb. z. a n.), jichž úkol mezi jiným záleží v tom, aby o mzdových nárocích dělníků, nedohodnuvších se o nich se závodní správou, jednaly, a snažily se spornou věc smírně urovnati. Tento obmezený okruh jich působnosti vylučuje ovšem, aby, nebyla-li věc sporná jimi po dobrém urovnána, mohly řešiti sporné otázky právní, ale nicméně jsou nutným článkem pro řešení sporných mzdových věcí, jež nelze obejít, a z jehož výroku, nebylo-li docíleno dohody, přísluší každému ze zúčastněných stran právo odvolati se k hornickému rozhodčímu soudu, který jedině jako státem zřízený soud jest povolán rozhodnouti o sporných otázkách právních. Závodní rady, pokud se týče mzdové výbory jsou tedy jakousi předběžnou, ale nepominutelnou stolicí smírčí, bez jejíhož zasáhnutí do řešení sporné věci mzdové nemůže býti docíleno konečného rozhodnutí hornického rozhodčího soudu, který k němu jest výlučně povolán. V zákoně samém není — pravda — tohoto ustanovení, totiž o jeho výlučném povolání, ale plyne tak nade vší pochybnost z dějin vzniku obou zákonů, jak byly shora krátce uvedeny. Důvodová zpráva ku vládním návrhům obou zákonů krom toho prohlašuje rozhodčí soudy, které dle nich mají býti zřízeny, za obligatorní, t. j. pro obě strany závazné, které vůlí zákonodárcovou jsou jedině povolány v určitých (i mzdových) věcech s konečnou platností rozhodovati a ve stejném smyslu zní důvodová zpráva výboru sociálně politického a technického, jež klade váhu na to, aby mezi jiným i mzdové věci byly jednotně řešeny, k čemuž jak doufají, zákon o hornických rozhodčích soudech zajisté přispěje. Tím jest také odpověděno na námitku stěžovatelovu o porušení předpisu § 94 ústavní listiny, jež ve druhém odstavci ustanovuje, že nikdo nesmí býti odňat svému zákonnému soudci. Dle toho, co bylo uvedeno, bylo by právě naopak rozhodnutí, návrhu stěžovatelovu vyhovující, porušením citovaného předpisu § 94 ústavní listiny, jelikož by

obnovením usnesení prvního soudu byla sporná věc žalobcova odňata svému zákonnému soudci, kterým jedině jest hornický rozhodčí soud. Nelze souhlasiti ani s dalším názorem stěžovatelovým, že prováděcí nařízení ze dne 13. července 1920, čís. 434 sb. z. a n. k zákonu čís. 144/1920 sb. z. a n. jest dle § 104 ústavní listiny neplatné, poněvadž prý odporuje § 55 ústavní listiny. Stížnost žalobcova po této stránce praví, že prováděcím nařízením k § 2 zákona čís. 144/1920 sb. z. a n. byly při závodních radách zavedeny tak zvané mzdové výbory, které prý neprávem v něm jsou nazvány »výkonnými orgány závodních rad«. Kdežto závodní rady jsou složeny výhradně ze zaměstnanců, jsou mzdové výbory sborem paritním, do něhož vysílá závodní správa dva členy, a závodní rada také dva členy, z nichž jeden jest jejím předsedou. Podle § 2 lit. a) zákona čís. 145/1920 sb. z. a n. rozhodují hornické rozhodčí soudy — jak praví dále stěžovatel — o odvolání z výroků závodních rad, nikoli mzdových výborů paritních; odvolání a rozhodnutí hornického rozhodčího mzdového soudu jest tím méně možné v případě, nedojde-li vůbec k rozhodnutí mzdového výboru, poněvadž u něho nebylo docíleno dohody. Z toho usuzuje stěžovatel, že § 2 bod 3 prováděcího nařízení jest v odporu se zákony čís. 144 a 145 z roku 1920 sb. z. a n. Tvzení stěžovatelovo o složení mzdového výboru jest ovšem správné, a přísluší soudům vedle § 102 ústavní listiny zajisté právo zkoumati platnost citovaného vládního nařízení, ale nejvyšší soud neshledává příčiny prohlásiti je za neplatné, neboť nařízení to, vydané ku provedení zákona o závodních a revírních radách při hornictví ze dne 25. února 1920, čís. 144 sb. z. a n. nepřekročuje nikterak mezi tohoto zákona (§ 55 ústavní listiny). Článkem II. tohoto zákona bylo ministru veřejných prací dáno zmocnění, aby ve srozumění s ministrem sociální péče, vnitra a obchodu vydal k němu prováděcí nařízení, opírá se tedy nařízení vlády ze dne 13. července 1920, čís. 434 sb. z. a n., o ustanovení zákonné. Účelem obou zákonů shora uvedených bylo mezi jiným také, aby se dostalo dělnictvu spolu účasti na rozhodování ve mzdových otázkách. Právili se v souhlase s důvodovou zprávou ku vládním návrhům obou zákonů mezi jiným v důvodové zprávě sociálně politického a technického výboru k nim, že bude sice již a jistě jedním z důležitých úkolů závodních rad, aby, pokud to jest v jejich kompetenci, všechny sporné otázky smírně vyřešily, ale že jistě také jest účelno zřízení zvláštního tribunálu, který by ve sporech, jež nemohly v závodních radách býti urovnány, přinesl konečné rozhodnutí, jemuž obě sporné strany se podrobí, jest tím jasně vymezena činnost závodní rady také ve věcech mzdových. Poněvadž dle toho jediným úkolem závodní rady jest, aby ve mzdových otázkách, v nichž dělník se neshodl se závodní správou, nyní závodní rada sama ku stížnosti dělníkově vzala věc do svých rukou a vyrovnala ji dohodou se správou závodní, jest přirozeno, že tohoto jednání se má účastniti správa závodní. Byly-li tedy prováděcím nařízením zavedeny na závodech mzdové výbory, které mají býti složeny způsobem shora uvedeným, odpovídá to jen účelu, kterého chce zákon dosáhnouti, neodporuje také zákonu čís. 144/1920 sb. z. a n., jestliže jednání o dohodu a usnášení se těchto mzdových výborů, jehož členy jsou dva zástupci závodní rady, pokládá prováděcí nařízení za činnost závodních rad, označujíc mzdové výbory za výkonné orgány závodních rad. Není třeba

v rámci tohoto rozhodnutí o přípustnosti pořadu práva podrobněji se zabývají právní povahou výroku mzdového výboru, ale tolik opětně nutno říci, že dle účelu zákona čís. 144/1920 sb. z. a n., jemuž ustanovení prováděcího nařízení k § 2 zákona hovoří (v bodě třetím), může výrokem mzdového výboru býti sporná otázka jen tehdy konečně rozřešena, dojde-li k dohodě, t. j. prakticky řečeno, jestliže závodní správa dělníkův nárok mzdový, buď celý nebo jím ztenčený, uzná. Nebylo-li naproti tomu ve mzdovém výboru docíleno dohody mezi závodní správou a dělníkem o jeho nároku mzdovém, jest na dělníku, aby, trvá-li na něm, odvolal se z výroku mzdového výboru ve lhůtě 14denní od doručení rozhodnutí mzdového výboru, k hornickému rozhodčímu soudu, jenž pak o něm rozhodne s platností konečnou. Z uvedeného plyne, že prováděcí nařízení vládní ve svém § 2 (3) není ani se zákonem o závodních a revírních radách, ani se zákonem o hornických rozhodčích soudech v odporu, neboť sluší-li výrok mzdového výboru jako výkonného orgánu závodní rady pokládati za výrok této poslednějši náleží nepochybně vedle § 2 (lit. a) zákona čís. 145/1920 sb. z. a n. do působnosti rozhodčího soudu, aby s konečnou platností rozhodl o odvolání z výroku závodní rady reprezentované mzdovým výborem. Dále jest třeba ještě vyvrátiti námitku stěžovatelovu, že dle jeho názoru působnost mzdových výborů jest omezena na rozhodování rozporů mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem vzniklých, pokud ještě stav, který zavedl příčinu k rozporu a ku stížnosti na mzdový výbor, lze na místě samém zjistiti. Takového omezení působnosti mzdových výborů jak stěžovatel ve své dovolací stížnosti na několika příkladech objasňuje, ani zákon čís. 144/1920 sb. z. a n. ani prováděcí nařízení k němu neobsahuje. Pokud jde o rozpory v otázce mzdové, jež jedině zde přichází v úvahu, vyplývá z toho, co bylo shora uvedeno, nade vši pochybnost, že účast závodních rad, pokud se týče mzdových výborů, jako výkonných orgánů závodních rad na řešení sporných otázek mzdových jest závazna pro strany účastněné. Ve shodě se zákonem a účelem jeho praví se totiž v § 2 (3) prováděcího nařízení mezi jiným jednak, že při sporech o denní mzdy dle uzavřené kolektivní smlouvy jest se dovolávati (»budiž se dovoláno«) mzdového výboru, a dále, že jednotliví dělníci i jejich skupiny se mohou obracet se mzdovými stížnostmi k závodní radě. Jest tedy tato posléze uvedená námitka bezpodstatna. Z toho všeho, co bylo uvedeno, plyne zřejmě, že bezdůvodnou jest námitka stěžovatelova, že zákony čís. 144 a 145/1920 sb. z. a n. jsou neúplny, a není proto na místě mluvit o sabotáži těchto zákonů se strany hornických závodů. Oba zákony ve spojení s prováděcím nařízením určují s postačitelnou zřetelností cestu, kterou jest se dělníku dáti, aby došel konečného a případně vykonatelného rozhodnutí ve sporné otázce mzdové pro porušení kolektivní smlouvy. Nedohodl-li se o ní se závodní správou, může — případně i skupina dělníků, která se nemohla se závodní správou domluvit — obrátiti se svou stížností k závodní radě, jež svolá mzdový výbor, kterémuž jako výkonnému orgánu jejímu přísluší bděti nad dodržováním kolektivní smlouvy. Mzdový výbor podle úkolu svého, spornou věc smírně vyřešiti, oboje k jednání za tím účelem určenému obě strany, tedy jak dělníka, tak i zástupce závodu hornického na určitý termín, při němž se stranami se dostavivšími pojedná o sporné věci, aby ji po dobrém urovnal. Nebylo-li mezi nimi docíleno dohody,

vydá o tom usnesení oběma stranám. Usnesení stejného obsahu vydá mzdový výbor, nedostaví-li se před něj k jednání jedna ze stran, nebo žádná z nich, neboť i v tom případě dlužno za to míti, že dohody nebylo docíleno. Jiných následků nelze s nedostavením se stran před mzdový výbor spojovati, jelikož výbor mzdový není státní institucí soudní. Trvá-li dělník i nadále na svém nároku, jest na něm, aby z výroku mzdového výboru, že dohody nebylo docíleno, odvolal se k rozhodčímu soudu do 14 dní ode dne doručení rozhodnutí, v němž mu dotyčné usnesení mzdového výboru bylo oznámeno. Na to rozhodčí soud hornický rozhodne s konečnou platností o sporném nároku buď rozsudkem, nebo docílí narovnání, a tak se stane nárok ten vykonatelným (§ 14 zákona čís. 145/20 sb. z. a n.). K tomu se podotýká, že netřeba se dáti mýliti ne dosti příléhavým zněním zákona čís. 145/1920 sb. z. a n., pokud se týče prováděcího nařízení k zákonu čís. 144/1920 sb. z. a n. Mluví totiž zákon o hornických rozhodčích soudech v § 2 lit. a) o odvolání z výroků závodních rad, a v § 6 o doručení rozhodnutí, a přece dle povahy věci, a úkolu svěřeného dle úmyslu zákonodávce závodním radám při jednání o sporných nárocích dělníků pro porušení kolektivních smluv, nemohlo toto rozhodnutí, pokud se týče výrok jich, míti v tom případě, nebyla-li věc smírně urovnána, jiné znění, než že dohody nebylo docíleno; neboť jakékoliv rozhodování věcné, v závodních radách, kromě urovnání věci po dobrém — bylo podle zpráv důvodových, shora citovaných, již z předu vyloučeno. A stejně nepřesně se v prováděcím nařízení v bodě 3. k § 2 zákona čís. 144/1920 sb. z. a n. mluví o »rozhodnutí« mzdových výborů, které v souhlase s účelem zákona a v jeho mezích jako výkonné orgány závodních rad vykonávají činnost těchto poslednějších, pokud jde o to, aby byly dodržovány kolektivní smlouvy, pročež platí o jejich rozhodnutích totéž, co bylo právě řečeno o rozhodnutích a výrocích závodních rad ve věcech mzdových o kolektivní smlouvy se opírajících. Výrazem »rozhodnutí« neb »výrok« závodní rady, pokud se týče mzdového výboru, sluší tedy rozuměti ona usnesení mzdových výborů, kterými se strany uvědomují, že nebylo o sporné věci mzdové mezi dělníkem a závodní správou docíleno dohody. Proti těmto usnesením směřuje »odvolání« k hornickému rozhodčímu soudu, jak již shora jest uvedeno. Jak by »odvolání«, o němž mluví zákon čís. 145/1920 sb. z. a n., a na jehož základě ujímá se rozhodnutí sporné věci mzdové hornický rozhodčí soud, bylo posuzovati dle jeho povahy právní, nespadá více do rámce tohoto usnesení. Ku konci dlužno jen ještě uvést: 1. Bylo-li při jednání před mzdovým výborem docíleno dohody, a závodní správa dohody nespínila, nezbude dělníku jiný právní prostředek než řádný pořad práva, jehož základem jest smlouva uznávací; neboť výrok mzdového výboru, který není státní institucí soudní, není vykonatelný. 2. Žalobce nepozbyl nároku svého žalobou, o mž tuto jde, vymáhaného, neboť mzdový výbor, jenž jedině — nikoli závodní rada — byl oprávněn, o něm jednati, se jím dosud nezabýval; usnesením závodní rady o něm, jak jest shora uvedeno, není nároku jeho nikterak prejudikováno, a má proto za účelem jeho vymožení možnost, zachovati se tak, jak bylo shora vylíčeno.